

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om patent- och registerstyrelsen och om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen samt om ändring av vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag om patent- och registerstyrelsen stiftas. Lagen skall ersätta gällande lag om patent- och registerstyrelsen.

Patent- och registerstyrelsens allmänna sammanträde ersätts med en direktion som statsrådet utser för en viss tid. Besvärssavdelningen ombildas till patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen föreslås samtidigt en separat lag, i vilken samlas stad-

gandena om ärenden som behandlas vid ämbetsverkets besvärssavdelning, vilka nu finns i olika lagar.

Propositionen innefattar också förslag till lagar om ändring av 25 och 72 §§ patentlagen, 22 § mönsterrättslagen, 29 § lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar, 23 § lagen om nyttighetsmodellrätt, 51 a § varumärkeslagen och handelsregisterlagen.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 1992.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och ändringsförslagen

Patent- och registerstyrelsen behandlar ärenden som gäller patent, varumärken, mönster rätt, kretsmönster för integrerade kretsar, nyttighetsmodellrätt, handelsregister och företagsinteckning. Om patent- och registerstyrelsens förvaltning stadgas i lagen om patent- och registerstyrelsen (749/65) och i förordningen som har givits med stöd av den (213/82).

Enligt 3 § lagen om patent- och registerstyrelsen avgörs ett ärende som skall behandlas i patent- och registerstyrelsen vid det centrala ämbetsverkets allmänna sammanträde i de fall om vilka stadgas genom förordning. Övriga ärenden avgörs av generaldirektören eller någon annan tjänsteman vid det centrala ämbetsverket eller vid avdelningssammanträde i enlighet med vad som stadgas genom förordning.

I förordningen om patent- och registerstyrelsen stadgas att vid det allmänna sammanträdet

avgörs ärenden som bl.a. gäller budgetförslaget, verksamhetsplanen, utnämningar av tjänstemän vid ämbetsverket och överlämnande av beslutanderätt till en tjänsteman vid ämbetsverket. I det allmänna sammanträdet deltar ämbetsverkets generaldirektör som ordförande samt överdirektören och avdelningscheferna som medlemmar.

Patent- och registerstyrelsens allmänna sammanträde har hittills fungerat smidigt och effektivt. Det allmänna sammanträdet, som består av generaldirektören, överdirektören och avdelningscheferna, har möjliggjort en mångsidig behandling av ärendena. Den verkställande ledningen har hållit sig à jour med projekt som är centrala för patent- och registerstyrelsen. Å andra sidan lämpar sig beslutsfattandet i det allmänna sammanträdet tämligen dåligt för förverkligandet av de resultatmål som statsrådet och handels- och industriministeriet har uppställt för patent- och registerstyrelsen.

Det aktuella utvecklandet av förvaltningen vid ämbetsverk och inrättningar förutsätter att det allmänna sammanträdet vid ett ämbetsverk som hör till den traditionella organisationen för centralämbetsverk ersätts med en direktion som statsrådet utnämner för en viss tid.

Avsikten är att patent- och registerstyrelsens förvaltningssystem skall bli snabbt och effektivt genom att det allmänna sammanträdet ersätts med en direktion och genom att en beslutande allmän ledning som beslutar om riktlinjerna, dvs. direktionen, och en verkställande ledning, dvs. patent- och registerstyrelsens tjänstemannaledning, särskiljs. Genom bildandet av en direktion säkerställs att fattandet av patent- och registerstyrelsens viktigaste beslut grundar sig på en så mångsidig prövning som möjligt. Direktionen har för avsikt att tillföra patent- och registerstyrelsens ledning ett omfattande kunnande från olika områden i samhället samt förbättra verkets ledningsförutsättningar och styrbarhet.

En allmän utgångspunkt i förslaget är principbeslut som statsrådet och finansministeriet har utfärdat samt anvisningar för beredningen av utvecklandet av förvaltningen.

I 4—10 §§ lagen om patent- och registerstyrelsen har tagits in stadganden om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärärenden. Verket har en besväravdelning som behandlar besvär över sådana beslut av patent- och registerstyrelsen genom vilka ärenden som gäller patent, varumärke, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt, kretsmönster för integrerade kretsar eller handelsregisteranmälan har avgjorts.

Besväravdelningen är ett förvaltningsrättsligt lagskipningsorgan där laga rättegångsordning iakttas. Besväravdelningen har tre medlemmar. Ordförande är patent- och registerstyrelsens generaldirektör eller överdirektör samt medlemmar är patent- och registerstyrelsens avdelningschefer, biträdande avdelningschefer, byråchefer eller överingenjörer enligt vad som stadgas genom förordning.

I 6—8 §§ lagen om patent- och registerstyrelsen finns bestämmelser om vilka tillvägagångssätt som iakttas vid besväravdelningen i fråga om hörande av parter, muntligt förhör och förhör av vittnen.

I patentlagen (550/67), lagen om mönsterrätt (221/71), varumärkeslagen (7/64), lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/91) och lagen om nyttighetsmodell-

rätt (800/91) finns ett stadgande som gäller förfarandet vid besvär hos besväravdelningen och över besväravdelningens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen och som i sak är likadant i var och en av lagarna.

Besväravdelningen fungerar som rättsligt besvärorgan i första instans i patent- och registerstyrelsens förvaltningsbeslut som gäller näringsidkares och enskilda människors ansökningar, t.ex. patentansökningar eller handelsregisteranmälningar. Dessa beslut fattas av tjänstemän vid patent- och registerstyrelsen som har tilldelats en sådan beslutanderätt genom lag och genom stadganden som har givits med stöd av den. Eftersom avsikten är att besväravdelningen skall fungera i likhet med en förvaltningsdomstol som är oberoende av patent- och registerstyrelsens övriga verksamhet, är det inte ändamålsenligt att stadgandena om besväravdelningen ingår i lagen om patent- och registerstyrelsens förvaltning. Besväravdelningens namn beskriver dåligt besväravdelningens uppgifter i relation till de övriga avdelningarna vid patent- och registerstyrelsen.

På ovan nämnda grund föreslås att en separat lag stiftas om besväravdelningen och att i lagen tas med de stadganden om besväravdelningen som ingår i gällande lag om patent- och registerstyrelsen. Samtidigt föreslås att besväravdelningens namn ändras till patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Genom namnändringen betonas besväravdelningens ställning som förvaltningsdomstol i jämförelse med de övriga avdelningarna vid patent- och registerstyrelsen.

Dessutom föreslås att behörighetsvillkoren för ordföranden och ledamöterna skall ändras. Likaså skall stadgandena om hörande av parter, muntligt förhör och förhör av vittnen revideras så att de motsvarar den gällande lagstiftningen.

2. Ärendets beredning

Finansministeriet tillsatte den 8 juni 1988 en kommission med uppgift att utreda behoven av utvecklande av ledningsorganisationen vid enheterna inom centralförvaltningen, som lyder under ministerierna, och att bereda behövliga reformer. Tillsättandet av kommissionen baserade sig på statsrådets beslut av den 12 maj 1988 om åtgärder för en reform av förvaltningen.

I sitt betänkande om ledning av ämbetsverk (kommittébetänkande 1989:8) granskade kommissionen särskilt behoven av en reform av den kollegiala ledningen. Kommissionen ansåg att man för genomförandet av den styrning som sker med hjälp av verksamhets- och resultatmål bör förnya ledningssätten och avskaffa kollegierna som beslutsfattande organ. Kollegierna bör ersättas med mångsidigare och smidigare direktioner som statsrådet tillsätter för en viss tid. Direktionerna svarar för fastställandet och utvecklandet av huvudlinjerna för ämbetsverkens verksamhet.

Patent- och registerstyrelsen utredde 1989 och 1990 om ett ledningssystem i enlighet med kommissionens rekommendationer kunde skapas vid patent- och registerstyrelsen. En arbetsgrupp som patent- och registerstyrelsen tillsatt med representanter för patent- och registerstyrelsen samt handels- och industriministeriet överlämnade den 8 februari 1991 sitt förslag till lag och förordning om patent- och registerstyrelsen till handels- och industriministeriet.

Arbetsgruppen föreslog att kollegierna avskaffas och att man övergår till en direktion som högsta beslutande organ vid patent- och registerstyrelsen. Direktionen uppställer praktiska mål för patent- och registerstyrelsens verksamhet samt styr och övervakar förverkligandet av målen. Om direktionens sammansättning, närmare uppgifter och verksamhetsperiod stadgas genom förordning.

Arbetsgruppen föreslog dessutom vissa smärre ändringar i gällande lag och förordning.

Om arbetsgruppens förslag begärdes finansministeriets utlåtande. Regeringens proposition har utarbetats med iakttagande i huvudsakliga delar av arbetsgruppens förslag och finansministeriets utlåtande. Stadganden om patent- och registerstyrelsens besvärnsnämnd har fogats till förslaget vid handels- och industriministeriet. Patent- och registerstyrelsen motsätter sig inte att besvärssavdelningen ombildas till patent- och registerstyrelsens besvärnsnämnd.

3. Propositionens verkningar i fråga om förvaltning och ekonomi

Avsikten med reformen av ledningsorganisationen är att effektivisera patent- och registerstyrelsens verksamhet och möjligheten att förlägga verksamheten till tyngdpunktsområden. Reformens verkningar syns indirekt i en förbättring av patent- och registerstyrelsens serviceförmåga och i en ökning av verksamhetens resultat.

Reformen inverkar inte omedelbart på tjänstestrukturen. På lång sikt minskar effektiviseringen av verksamheten behovet av ökade resurser på grund av att uppgifterna eventuellt ökar. Medlemskapet i direktionen har karaktären av bisyssla eller förtroendeuppdrag. Med undantag av direktionens arvoden ökar reformen inte statens utgifter.

4. Förhållande till övrig lagstiftning

Samtidigt som en separat lag stiftas om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen, överförs de stadganden om förfarandet vid besvär som ingår i patentlagen, lagen om mönsterrätt, varumärkeslagen, lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar och lagen om nyttighetsmodellrätt till den separata lagen. För att lagstiftningen skall vara så klar som möjligt är det motiverat att alla stadganden som gäller behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärssärenden finns i samma lag, eftersom det inte är ändamålsenligt att ta in stadganden med likadant innehåll i flera olika lagar.

När det gäller företagsinteckningar stadgas om besvär förfarande i företagsinteckningslagen (634/84). Med avvikelse från övriga ärenden som patent- och registerstyrelsen behandlar är Helsingfors hovrätt besvärmyndighet. Den föreslagna ändringen gäller inte företagsinteckningsärenden och ändrar således inte den nuvarande situationen.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om patent- och registerstyrelsen

1 §. *Ämbetsverkets ställning.* Enligt paragrafen är patent- och registerstyrelsen ett ämbetsverk som lyder under handels- och industriministeriet. Stadgandet motsvarar gällande lag.

2 §. *Uppgifter.* Patent- och registerstyrelsen har till uppgift att behandla sådana ärenden som avses i patentlagen, varumärkeslagen, lagen om mönsterrätt, lagen om nyttighetsmodellrätt, handelsregisterlagen, firmalagen, företagsinteckningslagen och lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar.

En övervägande del av uppgifterna utgörs av behandling av handelsregisteranmälningar samt ansökningar om patent, varumärke, mönsterrätt, nyttighetsmodellrätt, företagsinteckning och integrerade kretsar.

I jämförelse med gällande lag föreslås att till patent- och registerstyrelsens uppgifter skall fogas ett allmänt omnämnande av att patent- och registerstyrelsen har till uppgift att främja den tekniska och ekonomiska utvecklingen. Patent- och registerstyrelsens kundkrets utgörs av ca 260 000 finska och utländska näringsidkare. Ämbetsverket kan främja den tekniska och ekonomiska utvecklingen genom att snabbt, smidigt och tillförlitligt behandla kundernas ansökningar. Ett annat sätt att främja den tekniska och ekonomiska utvecklingen är att erbjuda patent- och registerstyrelsens kunder rådgivnings- och informationsservice av olika slag. Vid ämbetsverket finns redan rådgivande jurister för handelsregisterärenden och konsulterande ingenjörer för patentärenden. Målet är att denna verksamhet skall utvecklas och utvidgas i framtiden.

3 §. *Direktionen.* Det föreslås att i paragrafen skall stadgas om patent- och registerstyrelsens direktion. Direktionen utnämns av statsrådet. I lagen finns inga bestämmelser om uppgifterna sammansättningen eller verksamhetsperioden utan om dem stadgas genom förordning.

Direktionen har till uppgift att uppställa praktiska mål för patent- och registerstyrelsens verksamhet samt övervaka och styra att dessa mål uppnås. Direktionen har således ett allmänt ansvar för ämbetsverkets verksamhet. Detta förutsätter att direktionens medlemmar besitter en omfattande sakkunskap och är aktiva. Till direktionen utses i huvudsak sak-

kunniga utanför ämbetsverket. Ordförande för direktionen är patent- och registerstyrelsens generaldirektör.

4 §. *Avgörande av ärenden.* Vid patent- och registerstyrelsen fattas ett mycket stort antal förvaltningsbeslut i samband med behandlingen av en ansökan. Ämbetsverket behandlar årligen över 20 000 anmälningar till handelsregistret samt ansökningar om patent, mönsterrätt och registrering av varumärke. När det gäller ämbetsverkets arbetseffektivitet är det väsentligt att beslutanderätten i olika ärenden inte koncentreras endast till direktionen eller generaldirektören utan att även andra tjänstemän ges självständig beslutanderätt.

I paragrafen föreslås stadgat att ett ärende som skall behandlas vid patent- och registerstyrelsen avgörs av direktionen eller patent- och registerstyrelsens generaldirektör eller någon annan tjänsteman enligt vad som stadgas genom förordning. Det kan även bestämmas att ett ärende avgörs vid ett avdelningssammanträde. Avsikten är att de ärenden som direktionen avgör skall räknas upp i paragrafen. I likhet med vad som föreslogs i föregående paragraf, koncentrerar sig direktionen på en allmän ledning av ämbetsverket och på att besluta om riktlinjer för verksamheten. Enligt de mål som uppställs för reformen av ledningsorganisationen skulle beslut i anslutning till behandlingen av ansökningar inte komma till direktionen för avgörande. Avsikten är att genom förordning stadga att ärenden som ankommer på patent- och registerstyrelsen avgörs av direktionen, generaldirektören eller någon annan tjänsteman som i arbetsordningen eller genom generaldirektörens beslut har tilldelats denna befogenhet. Detta motsvarar i princip stadgandena i gällande lag.

5 §. *Ändringssökande.* Paragrafen innehåller en hänvisning till patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Avsikten är att en separat lag stiftas om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärärenden.

Paragrafens 2 mom. innefattar stadganden om besvärsförfarandet i fråga om sådana beslut som inte ankommer på besvärsnämnden. När det gäller dessa söks ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Avsikten är att om besvärsförfarandet skall stadgas i den föreslagna lagen om behandling av besvärärenden vid patent- och registerstyrelsen.

6 §. *Avgifter.* Paragrafen innehåller ett hänvisande stadgande om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer och om stämpelskatt på expeditioner. För närvarande uppbärs avgifter för prestationer i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten och stämpelskatt för expeditioner i enlighet med lagen angående stämpelskatt. En separat lag om avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer bereds dock för närvarande.

1.2. Lag om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen

1 §. I paragrafen föreslås att patent- och registerstyrelsens besvärssärenden skall behandlas i enlighet med denna lag.

2 §. I paragrafen stadgas om patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Besvärsnämnden fortsätter den nuvarande patent- och registerstyrelsens besvärssavdelningens verksamhet. Avsikten är dock att genom ändringen betona besvärsnämndens avvikande karaktär i relation till övrig verksamhet vid patent- och registerstyrelsen och även att på ett mer framträdande sätt betona besvärsnämndens ställning som förvaltningsmässigt lagskipande organ i lagstiftningen.

3 §. I paragrafen stadgas om ärenden som behandlas i besvärsnämnden. Stadgandets innehåll motsvarar i huvudsak gällande lagstiftning. Till 1 mom. har dock fogats ett omnämnande av ärenden som gäller nyttighetsmodellrätt och kretsmönster för integrerade kretsar. I 1 mom. stadgas om i vilka beslut ändring kan sökas hos besvärsnämnden. Däremot stadgas i patentlagen, lagen om mönsterrätt, varumärkeslagen, lagen om nyttighetsmodellrätt, handelsregisterlagen och lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar vem som får söka ändring. I regel får ändring i ett beslut endast sökas av den som inlämnat en ansökan, framställt en invändning eller yrkat på en ogiltigförklaring. För personer som inlämnat en ansökan är det klarare om stadganden om vem som i olika fall får söka ändring bevaras i varje speciallag och inte även till denna del överförs till den föreslagna lagen om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärssärenden.

I 2 mom. föreslås att om besvärsförfarandet i företagsintekningsärenden stadgas särskilt. I företagsintekningsärenden söks ändring för

närvarande hos Helsingfors hovrätt, och förslaget ändrar inte denna situation.

4 §. I 1 mom. stadgas om besvärstiden som är densamma som för närvarande, dvs. 60 dagar från den dag då beslutet delgivits.

I paragrafens 2 och 3 mom. stadgas om besvärsförbud. Besvärsrätten begränsas till parter, dvs. ingen annan än den som inlämnat en ansökan, framställt invändning eller yrkande eller yrkat på en ogiltigförklaring får söka ändring. Även om stadganden om vem som i olika fall kan söka ändring ingår i patentlagen, varumärkeslagen, lagen om mönsterrätt och handelsregisterlagen samt lagen om nyttighetsmodellrätt och lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar, är det för tydlighetens skull nödvändigt att ta in ett uttryckligt besvärsförbud i den föreslagna lagen om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärssärenden.

5 §. Paragrafen innehåller stadganden om besvärsnämndens sammansättning. Ordförande för den nuvarande besvärssavdelningen har enligt 5 § lagen om patent- och registerstyrelsen varit ämbetsverkets generaldirektör eller överdirektör. Det ökade antalet besvärssärenden och de talrika sammanträdena har i praktiken medfört problem. Därför föreslås att ordförande för besvärsnämnden även kan vara någon annan tjänsteman vid patent- och registerstyrelsen som har erfarenhet av domarvärv eller förvaltningslagskipning. I gällande lag finns inga stadganden om behörigheten för besvärssavdelningens ordförande. Enligt gällande förordning om patent- och registerstyrelsen krävs juris kandidatexamen och erfarenhet i domarvärv av generaldirektör och överdirektör. Därför skärps inte behörighetsvillkoret för ordföranden på grund av att villkoret tas med i lagen. Vidare föreslås att i lagen skall intas ett stadgande enligt vilket erfarenhet i förvaltningslagskipning i stället för domarvärv ger en tjänsteman vid patent- och registerstyrelsen behörighet som besvärsnämndens ordförande.

Nu kan en avdelningschef, biträdande avdelningschef, byråchef eller överingenjör vid patent- och registerstyrelsen vara övrig ledamot av besvärssavdelningen. Detta har dock ansetts alltför mycket begränsa antalet potentiella ledamöter. Därför föreslås att även andra stats-tjänstemän än tjänstmän vid patent- och registerstyrelsen kan vara medlemmar i besvärsnämnden. Förutsättningen är att den aktuella personen har högre högskoleexamen och är

förtrogen med industrirätt. I praktiken är det tänkbart att i fråga om patentärenden välja t.ex. en professor inom området vid tekniska högskolan till besvärsnämnden.

6 §. Enligt paragrafen iakttas laga rättegångsordning då ett ärende behandlas av besvärsnämnden, vilket föranleds av besvärsnämndens ställning som förvaltningsrättsligt lagskipningssorgan. Stadgandet motsvarar gällande 6 och 7 §§ i lagen om patent- och registerstyrelsen.

I paragrafens 3 mom. skall en fullmakt ges att med förordning kan stadgas att de handlingskopior om vilka närmare skall stadgas genom förordning och vilka saknas vid behov kan införskaffas på partens bekostnad.

7 §. I paragrafen föreslås att en muntlig behandling kan verkställas samt vittnen och sakkunniga höras vid besvärsnämnden. Stadgandet motsvarar innehållsmässigt 8 § lagen om patent- och registerstyrelsen, men ordalydelsen i stadgandet har reviderats så att den överensstämmer med de gällande stadgandena om muntlig behandling. Det är nödvändigt att bevara möjligheten att höra vittnen och sakkunniga.

8 §. Paragrafen innehåller stadganden om ändringssökande hos högsta förvaltningsdomstolen och motsvarar 9 § i gällande lag om patent- och registerstyrelsen. Besvärstiden är 60 dagar från den dag då beslutet har delgivits. Paragrafens 2 mom. innehåller även bestämmelser om hur ändring söks i ett beslut genom vilket ett vittne har dömts till straff för frånvaro eller annan tredska eller som gäller betalning av ersättning till vittne.

9 §. Paragrafen innehåller ett stadgande om behandlingen av ett ärende i högsta förvaltningsdomstolen. Då ärenden som gäller patent, nyttighetsmodellrätt och kretsmönster för integrerade kretsar behandlas i högsta förvaltningsdomstolen, skall i behandlingen delta två överingenjörsråd för att en tillräcklig teknisk sakkunskap skall kunna garanteras. Ett överingenjörsråd skall ha avlagt slutexamen vid teknisk högskola och vara förtrogen med patentärenden. Detta stadgande motsvarar till sitt innehåll 10 § i gällande lag om patent- och registerstyrelsen.

1.3. Patentlagen

I 25 och 72 §§ gällande patentlag ingår stadganden om besvärsförfarande. Eftersom en

separat lag om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärsärenden vid besvärsnämnden kommer att stiftas, föreslås att i dessa paragrafer skall hänvisas till denna lag.

1.4. Mönsterrättslagen

I 22 § gällande mönsterrättslagen ingår stadganden om besvärsförfarande. Eftersom en separat lag om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärsärenden vid besvärsnämnden kommer att stiftas, föreslås att i denna paragraf skall hänvisas till denna lag.

1.5. Lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

I 29 § gällande lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar ingår stadganden om besvärsförfarande. Eftersom en separat lag om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärsärenden vid besvärsnämnden kommer att stiftas, föreslås att i denna paragraf skall hänvisas till denna lag.

1.6. Lagen om nyttighetsmodellrätt

I 23 § gällande lagen om nyttighetsmodellrätt ingår stadganden om besvärsförfarande. Eftersom en separat lag om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärsärenden vid besvärsärenden kommer att stiftas, föreslås att i denna paragraf skall hänvisas till denna lag.

1.7. Varumärkeslagen

I 51 a § gällande varumärkeslagen ingår stadganden om besvärsförfarande. Eftersom en separat lag om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärsärenden vid besvärsnämnden kommer att stiftas, föreslås att i denna paragraf skall hänvisas till denna lag.

1.8. Handelsregisterlagen

I 29 § gällande handelsregisterlagen hänvisas till lagen om patent- och registerstyrelsen. Eftersom stadgandena om besvärsförfarande tas in i en separat lag föreslås att det hänvi-

sande stadgandet skall ändras på motsvarande sätt.

I 10 § gällande lagen om patent- och registerstyrelsen stadgas om patent- och registerstyrelsens rätt att av skattestyrelsen få uppgifter om de bokföringsskyldiga som bedriver affärsverksamhet. För att lagstiftningen skall bli klarare föreslås att stadgandet överförs till handelsregisterlagen där det i sak hör hemma.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Avsikten är att de föreslagna lagarna om patent- och registerstyrelsen samt om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvär-

ärenden innehållsmässigt skall vara kortfattade lagar som stadgar om allmänna grunder för patent- och registerstyrelsens verksamhet. Närmare stadganden om patent- och registerstyrelsens förvaltning utfärdas genom förordning. Samtidigt ges en förordning om behandlingen av patent- och registerstyrelsens besvärärenden. Utkasten till förordningarna är bifogade till propositionen.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1992.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om patent- och registerstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Ämbetsverkets ställning

Patent- och registerstyrelsen lyder under handels- och industriministeriet.

2 §

Uppgifter

Patent- och registerstyrelsen har till uppgift att främja den tekniska och ekonomiska utvecklingen. Den handlägger ärenden som gäller patent, kretsmönster för integrerade kretsar, nyttighetsmodellrätt, mönsterrätt, varumärke, företagsinteckning, handelsregister, firma och offentliggörande av bokslutshandlingar samt tillhandahåller informationstjänst inom sitt område. Patent- och registerstyrelsen kan även genom förordning åläggas att handlägga andra industrirättsliga ärenden och ärenden i anslutning till förande av register.

Patent- och registerstyrelsen skall utföra de utrednings-, försöks-, uppföljnings- och planeringsuppdrag som den får av handels- och industriministeriet.

3 §

Direktionen

Patent- och registerstyrelsen har en direktion vars medlemmar utses av statsrådet. Om direktionens uppgifter, sammansättning och mandatperiod stadgas genom förordning.

4 §

Avgörande av ärenden

Ett ärende som skall handläggas av patent- och registerstyrelsen avgörs av direktionen, generaldirektören eller någon annan tjänsteman vid patent- och registerstyrelsen enligt vad som stadgas genom förordning.

5 §

Ändringssökande

Ändring i patent- och registerstyrelsens beslut får sökas hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd enligt vad som särskilt stadgas genom lag.

Ändring i patent- och registerstyrelsens beslut i ett ärende som inte ankommer på patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd får, om inte något annat stadgas, sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen enligt vad som särskilt stadgas genom lag.

6 §

Avgifter

Om avgifter som uppbärs av patent- och registerstyrelsen och om stämpelskatt för expeditioner stadgas särskilt.

7 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 199 .

Genom denna lag upphävs lagen den 30 december 1965 om patent- och registerstyrelsen (749/65) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag

om behandling av besvärärenden vid patent- och registerstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

Allmänt stadgande

1 §

Besvärärenden vid patent- och registerstyrelsen behandlas enligt denna lag.

Ärenden som behandlas av besvärsnämnden

2 §

Besvärärenden om vilka stadgas att de skall avgöras av patent- och registerstyrelsen behandlas av patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd.

3 §

Ändring i patent- och registerstyrelsens beslut får sökas genom besvär hos besvärsnämnden när:

1) genom beslutet har avgjorts en patentansökan eller något annat ärende som gäller patent,

2) genom beslutet har avgjorts en ansökan om registrering av mönster eller något annat ärende som gäller mönster,

3) genom beslutet har avgjorts en ansökan

om registrering av kretsmönster för integrerad krets eller något annat ärende som gäller kretsmönster,

4) genom beslutet har avgjorts en ansökan om registrering av nyttighetsmodell eller något annat ärende som gäller nyttighetsmodell,

5) genom beslutet har avgjorts en ansökan om registrering av varumärke eller något annat ärende som gäller varumärke, eller

6) genom beslutet har vägrats registrering av en anmälan till handelsregistret.

Om sökande av ändring i beslut som patent- och registerstyrelsen fattat i ett ärende som gäller företagsinteckning stadgas i företagsinteckningslagen (634/84)

4 §

Besvär skall anföras hos besvärsnämnden inom 60 dagar från den dag då ändringssökanden fick del av beslutet. Inom samma tid skall ändringssökanden betala en fastställd besväravgift, vid äventyr av att besvären inte upptas till prövning.

Den som inom stadgad tid inte har framställt invändning eller yrkande med anledning av en kungjord, av någon annan gjord ansökan i ett

ärende som gäller patent, mönsterrätt eller registrering av varumärke får inte söka ändring i det beslut som fattats i ärendet.

Den som inte yrkat på ogiltigförklaring av registrering av nyttighetsmodell eller ett kretsmönster för integrerade kretsar får inte söka ändring i det beslut som fattats i ärendet.

5 §

Besvärnämnden består av en ordförande och två andra medlemmar. Ordförande för besvärnämnden är enligt vad som stadgas genom förordning en tjänsteman vid patent- och registerstyrelsen som har erfarenhet av domarvärv eller av förvaltningslagskipning. Övriga medlemmar av besvärnämnden är enligt vad som stadgats genom förordning stats-tjänstemän som har högre högskoleexamen och är förtrogna med industrirättsliga frågor.

Besvärnämnden är beslutför när den är fulltalig.

6 §

Då ett ärende behandlas av besvärnämnden iakttas laga rättegångsordning.

Om ett ärende inte avvisas utan prövning eller ett framställt yrkande inte genast förkastas, bereds en motpart, som inte är ändrings-sökande möjlighet att avge förklaring eller bemötande. Besvärnämnden kan även vid vite förplikta den som saken gäller att avge sin förklaring eller sitt bemötande.

Närmare stadganden om beredningen och föredragningen av ärenden utfärdas genom förordning. Genom förordning kan stadgas att föredraganden kan utföra beredningsuppgifter på nämndens vägnar. Genom förordning kan också stadgas att de handlingskopior om vilka närmare skall stadgas genom förordning och vilka saknas vid behov kan införskaffas på partens bekostnad.

7 §

Besvärnämnden kan vid sitt sammanträde hålla muntlig förhandling. Vid muntlig förhandling kan en part i ärendet även förhöras med stöd av sanningsförsäkran, och vittnen och sakkunniga kan förhöras under ed eller med stöd av försäkran. Av särskilda skäl kan det bestämmas att förhandlingen skall ske vid lämpligaste allmänna underrätt eller länsrätt.

Till en person som hörts som vittne eller sakkunnig betalas genom besvärnämndens försorg ersättning av statens medel enligt de

grunder som gäller för betalning av ersättning av statens medel till ett vittne som hörts inför domstol. När behandlingen av ett ärende avslutas skall besvärnämnden avge utlåtande om parterna eller någon av dem skall ersätta det utbetalda beloppet till staten.

Ärenden som behandlas av högsta förvaltningsdomstolen

8 §

Ändring i besvärnämndens beslut eller patent- och registerstyrelsens beslut i ett sådant ärende som inte ankommer på besvärnämnden får, om inte något annat stadgas, sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från den dag då ändringssökanden fick del av beslutet.

I ett beslut av besvärnämnden genom vilket ett vittne dömts till straff för frånvaro eller annan tredska eller som gäller utbetalning av ersättning till vittne, skall ändring sökas genom särskilda besvär i den ordning som stadgas i 1 mom. Ett sådant beslut kan oberoende av om besvär anförs eller ej genast verkställas så som stadgas om verkställighet av en domstols laga kraft vunna utslag.

9 §

När ärenden som gäller patent, nyttighetsmodellrätt eller kretsmönster för integrerade kretsar behandlas i högsta förvaltningsdomstolen, skall i behandlingen utöver det lagstadgande domföra antalet ledamöter delta två av republikens president för tre år i sänder förordnade överingenjörsråd, som skall ha avlagt slutexamen vid en teknisk högskola och vara förtrogna med patentärenden.

Närmare stadganden

9 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

11 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

När denna lag träder i kraft överförs de ärenden som behandlas vid patent- och registerstyrelsens besväravdelning till besvärnämnden.

3.

Lag om ändring av 25 och 72 §§ patentlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 25 och 72 §§ patentlagen av den 15 december 1967 (550/67), dessa lagrum sådana de lyder, 25 § i lag av den 2 juli 1975 (575/71) och 72 § ändrad genom ovan nämnda lag samt lag av den 10 maj 1985 (387/85), som följer:

25 §

Ändring i sådana ärenden som avses i 24 § söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

lag än ett sådant som avses i 24 § samt i beslut enligt 42, 71 a eller 71 b § söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

72 §

Ändring i något annat slutligt beslut som patentmyndigheten fattat med stöd av denna

Denna lag träder i kraft den
199 .

4.

Lag om ändring av 22 § mönsterrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 22 § mönsterrättslagen av den 12 mars 1971 (221/71) som följer:

22 §

Ändring i patentmyndighetens beslut enligt denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

5

Lag**om ändring av 29 § lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 29 § lagen den 11 januari 1991 om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/91) som följer:

29 §

Anförande av besvär

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av

ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

6.

Lag**om ändring av 23 § lagen om nyttighetsmodellrätt**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 23 § lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/91) som följer:

23 §

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

7.

Lag**om ändring av 51 a § varumärkeslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 51 a § varumärkeslagen av den 10 januari 1964 (7/64), sådant detta lagrum lyder i lag av den 20 februari 1976 (176/76), som följer:

51 a §

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

8.**Lag**
om ändring av handelsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/79) 29 § samt
fogas till lagen en ny 31 a § som följer:

29 §
Om sökande av ändring i registermyndighe-
tens beslut, genom vilket registrering vägrats
eller registrering upphävts, stadgas särskilt.

föringskyldiga som bedriver affärsverksamhet
och uppgifter om deras postadresser i de fall då
de är skyldiga att tillstålla patent- och register-
styrelsen avskrift av sina bokslutshandlingar.

31 a §
Patent- och registerstyrelsen är berättigad att
årligen av skattestyrelsen få uppgift om bok-

Denna lag träder i kraft den
199 .

Helsingfors den 20 mars 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Handels- och industriminister *Kauko Juhantalo*

3.

Lag**om ändring av 25 och 72 §§ patentlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 25 och 72 §§ patentlagen av den 15 december 1967 (550/67), dessa lagrum sådana de lyder, 25 § i lag av den 2 juli 1975 (575/71) och 72 § ändrad genom ovan nämnda lag samt lag av den 10 maj 1985 (387/85), som följer:

Gällande lydelse

25 §

Ändring i de i 24 § nämnda fallen sökes medelst besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom 60 dagar från den dag, då besväranden fått del av beslutet, sagda dag oräknad. Besväranden skall inom samma tid erlægga fastställd besvärsavgift vid äventyr att besvärerna icke upptagas till prövning.

Ändring i besvärsavdelningens beslut sökes medelst besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från den dag då besväranden fått del av beslutet, sagda dag oräknad.

Vad i 22 § 5 mom. stadgats skall äga motsvarande tillämpning beträffande handlingar, som ingivas till besvärsavdelningen eller till högsta förvaltningsdomstolen.

72 §

Ändring i annat slutligt beslut av patentmyndigheten med stöd av denna lag än som avses i 24 §, samt i beslut enligt 42, 71 a eller 71 b § söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom 60 dagar från den dag då vederbörande fick del av beslutet, nämnda dag oräknad. Denne skall inom samma tid erlægga fastställd besvärsavgift vid äventyr att besvärerna inte annars upptas till prövning.

Ändring i besvärsavdelningens beslut sökes genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från den dag besväranden fått del av beslutet, sagda dag oräknad.

Föreslagen lydelse

25 §

Ändring i sådana ärenden som avses i 24 § söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

72 §

Ändring i något annat slutligt beslut som patentmyndigheten fattat med stöd av denna lag än ett som avses i 24 § samt i beslut enligt 42, 71 a eller 71 b § söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

4.

Lag

om ändring av 22 § mönsterrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 22 § mönsterrättslagen av den 12 mars 1971 (221/71) som följer:

Gällande lydelse

22 §

Ändring i beslut av registreringsmyndigheten, som meddelats med stöd av denna lag, sökes genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom sextio dagar från den dag, då beslutet delgivits vederbörande. Inom samma tid skall den som anför besvär erlægga fastställd besvärsavgift, vid äventyr att besvären icke upptagas till prövning.

Ändring i besvärsavdelningens beslut sökes genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom sextio dagar från den dag, då beslutet delgivits vederbörande.

Föreslagen lydelse

22 §

Ändring i patentmyndighetens beslut enligt denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

5

Lag

om ändring av 29 § lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 29 § lagen den 11 januari 1991 om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/91) som följer:

Gällande lydelse

29 §

Anförande av besvär

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom 60 dagar från den dag den som anför besvär fick del av beslutet. Inom samma tid skall den som anför besvär betala en fastställd besvärsavgift. Om avgiften inte betalas inom utsatt tid, upptas besvären inte till prövning.

Ändring i besvärsavdelningens beslut söks genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen 60 dagar från den dag då den som söker ändring fick del av beslutet.

Föreslagen lydelse

29 §

Anförande av besvär

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

6.

Lag**om ändring av 23 § lagen om nyttighetsmodellrätt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 23 § lagen den 10 maj 1991 om nyttighetsmodellrätt (800/91) som följer:

Gällande lydelse

23 §

Ändring i ett beslut av registreringsmyndigheten med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom 60 dagar från den dag då beslut delgavs den som saken gäller. Inom samma tid skall den som har framställt yrkandet betala en fastställd besvärsavgift vid äventyr att besvären inte prövas.

I besvärsavdelningens beslut söks ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från den dag då beslutet delgavs den som saken gäller.

Föreslagen lydelse

23 §

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärendet i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

7.

Lag**om ändring av 51 a § varumärkeslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 51 a § varumärkeslagen av den 10 januari 1964 (7/64), sådant detta lagrum lyder i lag av den 20 februari 1976 (176/76), som följer:

Gällande lydelse

51 a §

Ändring i beslut av registermyndigheten, vilket meddelats med stöd av denna lag, sökes genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsavdelning inom 60 dagar från den dag, ändringssökanden fått del av beslutet, sagda dag oräknad. Inom samma tid skall ändringssökanden erlægga fastställd besvärsavgift, vid äventyr att besvären icke upptagas till prövning.

Ändring i besvärsavdelningens beslut sökes genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen inom 60 dagar från den dag, då ändringssökanden fått del av beslutet, sagda dag oräknad.

Föreslagen lydelse

51 a §

Ändring i registermyndighetens beslut med stöd av denna lag söks genom besvär hos patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd. Om besvärsförfarandet och behandlingen av ärenden i besvärsnämnden stadgas särskilt.

Denna lag träder i kraft den
199 .

8.

L a g

om ändring av handelsregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelsregisterlagen av den 2 februari 1979 (129/79) 29 § och
fogas till lagen en ny 31 a § som följer:

Gällande lydelse

29 §

Om sökande av ändring i registermyndighetens beslut, genom vilket registrering vägrats, stadgas i *lagen om patent- och registerstyrelsen* (749/65).

Föreslagen lydelse

29 §

Om sökande av ändring i registermyndighetens beslut, genom vilket registrering vägrats eller registrering upphävts, stadgas särskilt.

31 a §

Patent- och registerstyrelsen är berättigad att årligen av skattestyrelsen få uppgift om bokföringsskyldiga som bedriver affärsverksamhet och uppgifter om deras postadresser i de fall då de är skyldiga att tillställa patent- och registerstyrelsen avskrift av sina bokslutshandlingar.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Förordning om patent- och registerstyrelsen

På föredragning av handels- och industriministern stadgas med stöd av § lagen den 199 om patent- och registerstyrelsen (/):

Organisation och uppgifter

1 §

Vid patent- och registerstyrelsen finns en administrativ avdelning, en patentavdelning, en varumärkes- och mönsterrättsavdelning samt en handelsregisteravdelning.

Dessutom finns vid patent- och registerstyrelsen ett bibliotek och andra enheter. I anslutning till patent- och registerstyrelsen finns patent- och registerstyrelsens besvärdsnämnd.

Om avdelningarnas indelning i enheter och om deras uppgifter bestäms i arbetsordningen. I arbetsordningen kan även bestämmas om enheter utanför avdelningarna.

2 §

I ärenden som gäller handelsregister fungerar magistraten och häradernas registerbyråer som patent- och registerstyrelsens lokala myndigheter. Om övriga regionala uppgifter bestäms närmare i arbetsordningen.

3 §

Patent- och registerstyrelsens direktion tillsätts av statsrådet för tre år i sänder.

Direktionen består av patent- och registerstyrelsens generaldirektör som ordförande, samt högst fem andra medlemmar, av vilka en företräder verkets personal. Vid förhinder för generaldirektören är hans ställföreträdare direktionsmedlem. Statsrådet utnämner en av medlemmarna till vice ordförande.

Handels- och industriministeriet fastställer direktionsmedlemmarnas arvoden.

4 §

Direktionen har till uppgift att

1) uppställa de praktiska målen för patent- och registerstyrelsens verksamhet samt besluta om riktlinjerna för verksamheten med beaktande av de mål som uppställts för verket,

2) genom styrning och övervakning se till att de mål som uppställts för verket uppnås,

3) besluta om verkets budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplan,

4) meddela sådana föreskrifter och anvisningar som omfattas av verkets behörighet och vilka direktionen inte har uppdragit åt generaldirektören eller någon annan tjänsteman inom verket,

5) avge utlåtande om utnämning av generaldirektören, överdirektören och avdelningscheferna,

6) främja samarbetet mellan verket och dem som använder sig av dess tjänster samt

7) avgöra sådana andra ärenden av betydelse för verket som föreläggs denna av generaldirektören eller som direktionen uppdrar till behandling.

5 §

Direktionen är beslutför när mer än hälften av medlemmarna, ordföranden vid mötet medräknad, är närvarande.

Uppstår meningsskiljaktigheter i direktionen när ett ärende skall avgöras, fattas beslut i ärendet genom röstning. Direktionens beslut blir det förslag som majoriteten understött och, om rösterna faller lika, det förslag som ordföranden har biträtt.

Direktionen meddelar närmare föreskrifter

om sammankallande av direktionen och behandlingen av ärenden.

Personalen och dess uppgifter

6 §

Chef för patent- och registerstyrelsen är en generaldirektör. Han biträds av en överdirektör som fungerar som generaldirektörens ställföreträdare.

Chef för patent- och registerstyrelsens administrativa avdelning är överdirektören. Avdelningscheferna vid patentavdelningen, varumärkes- och mönsterrättsavdelningen samt handelsregisteravdelningen är industrirättsråd.

Dessutom finns vid patent- och registerstyrelsen övrig personal i tjänste- och arbetsavtalsförhållande.

Generaldirektören placerar andra än i 2 mom. nämnda tjänster vid patent- och registerstyrelsen.

7 §

Generaldirektören leder patent- och registerstyrelsens verksamhet samt ansvarar för att de uppgifter som ankommer på verket sköts effektivt och ekonomiskt. Han skall följa den allmänna utvecklingen på verkets verksamhetsområde samt ta initiativ till lagstiftningsreformer och andra reformer. Han skall även följa den internationella utvecklingen på industrirättens och närliggande områden. Generaldirektören skall årligen avge en berättelse om patent- och registerstyrelsens verksamhet till handels- och industriministeriet.

8 §

Överdirektören och cheferna för avdelningarna biträder generaldirektören vid ledningen av verket.

De som innehar ledningsuppgifter vid verket ansvarar för att den målsättning som uppställts för den enhet som lyder under dem uppnås effektivt och ekonomiskt.

Dessutom ankommer det på en chef att

- 1) leda och utveckla verksamheten inom sin bransch samt följa dess utveckling,
- 2) svara för planeringen av sin enhets verksamhet och ekonomi,
- 3) svara för en ändamålsenlig användning av sin enhets personal och övriga resurser,
- 4) svara för sådana kontakter som hans

uppgifter förutsätter samt för informationsverksamheten,

- 5) svara för utvecklande av sin enhets personal och för arbetsförhållandena samt
- 6) främja personalens samarbete.

Behandling och avgörande av ärenden

9 §

Ärenden som ankommer på patent- och registerstyrelsen avgörs av direktionen, generaldirektören eller någon annan tjänsteman som i arbetsordningen eller genom generaldirektörens beslut har tilldelats denna befogenhet.

De ärenden som behandlas i direktionen avgörs på föredragning. Andra ärenden avgörs på föredragning, om inte något annat föreskrivs i arbetsordningen

Om avgörande av ärenden i patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd stadgas särskilt.

10 §

Generaldirektören avgör de ärenden som inte behandlas i direktionen eller patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd eller som han inte i arbetsordningen eller annars har överfört på någon annan tjänsteman.

Generaldirektören kan i enskilda fall överta avgörandet i ett ärende som annars skulle avgöras av någon som lyder under honom.

11 §

Principiellt eller annars viktiga ärenden som hör till en avdelnings verksamhetsområde behandlas vid ett avdelningssammanträde på det sätt som närmare bestäms i arbetsordningen.

Behörighetsvillkor för och besättande av tjänster samt tjänstledighet

12 §

Allmänt behörighetsvillkor för patent- och registerstyrelsens tjänster är sådan skicklighet och förmåga som krävs för att tjänsten skall kunna skötas med framgång.

Av generaldirektören, överdirektören och avdelningscheferna krävs sådan i praktisk verksamhet visad ledarförmåga som uppgifterna kräver.

Dessutom krävs

1) av generaldirektören juris kandidatexamen eller annan för tjänsten lämplig högre högskoleexamen samt god kännedom om förvaltning och ekonomi,

2) av överdirektören juris kandidatexamen och erfarenhet av domarvärv samt förtrogenhet med uppgifter inom förvaltning och uppgifter som hör till verkets verksamhetsområde,

3) av avdelningschefen vid patentavdelningen diplomingenjörsexamen eller någon annan för tjänsten lämplig högre högskoleexamen samt erfarenhet av förvaltning och förtrogenhet med de uppgifter som hör till verksamhetsområdet,

4) av avdelningscheferna vid varumärkes- och mönsterrättsavdelningen och handelsregisteravdelningen juris kandidatexamen eller någon annan för tjänsten lämplig högre högskoleexamen och erfarenhet av förvaltning samt förtrogenhet med de uppgifter som hör till verksamhetsområdet, och

5) av en byråchef, en biträdande byråchef, en överingenjör och en bibliotekarie för tjänsten lämplig högre högskoleexamen och förtrogenhet med de uppgifter som hör till verksamhetsområdet.

13 §

Generaldirektören och överdirektören utnämns av republikens president på framställning av statsrådet. En avdelningschef utnämns av statsrådet sedan direktionen gett sitt utlåtande om saken. Generaldirektörens och överdirektörens tjänster besätts utan att de ledigförklaras.

Den övriga personalen utnämns eller antas av generaldirektören, om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

14 §

Vid förhinder för generaldirektören är överdirektören hans ställföreträdare eller om också han är förhindrad avdelningschefen för handelsregisteravdelningen.

Ställföreträdare för överdirektören är en av generaldirektören förordnad tjänsteman, om inte något annat bestäms i arbetsordningen.

15 §

Generaldirektören och överdirektören beviljas tjänstledighet av handels- och industriministeriet. Tjänstledighet som varar längre än ett år och inte grundar sig på lag eller tjänstekollektivavtal beviljas dock av statsrådet.

En avdelningschef beviljas tjänstledighet av generaldirektören. Tjänstledighet som varar längre än ett år och inte grundar sig på lag eller tjänstekollektivavtal beviljas dock av handels- och industriministeriet.

Om beviljande av tjänstledighet för andra tjänstemän och om skötseln av en tjänst under tiden för tjänstledighet bestäms i arbetsordningen.

Särskilda stadganden

16 §

Generaldirektören, överdirektören och avdelningschefer åtalas för tjänstefel i Helsingfors hovrätt.

17 §

Närmare bestämmelser om verksamhetsenheter och personalens uppgifter och självständiga beslutanderätt samt om behandlingen av ärenden och andra arrangemang i verkets verksamhet meddelas i arbetsordningen.

Arbetsordningen fastställs av generaldirektören.

18 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Genom denna förordning upphävs förordningen den 19 mars 1982 om patent- och registerstyrelsen (213/82) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Generaldirektören, överdirektören och avdelningscheferna utgör den direktion som avses i denna förordning till dess att statsrådet har utnämnt de direktionsmedlemmar som avses i 3 §.

Förordning

om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen

På föredragning av handels- och industriministern stadgas med stöd av lagen den 199 om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen (/):

1 §

Ordförande för patent- och registerstyrelsens besvärsnämnd är generaldirektören, överdirektören eller en avdelningschef vid patent- och registerstyrelsen enligt vad generaldirektören bestämmer.

Medlemmar i besvärsnämnden kan vara

1) vid behandlingen av ärenden som gäller patent, kretsmönster för integrerade kretsar eller nyttighetsmodellrätt, avdelningschefen och biträdande avdelningschefen vid patentavdelningen, byråcheferna för de tekniska byråerna, en överingenjör som valts till besvärsnämnden och någon annan statstjänsteman med sådan behörighet om vilken stadgas i 5 § lagen om behandlingen av besvärssärenden vid patent- och registerstyrelsen (/).

2) vid behandlingen av ärenden som gäller varumärke, mönsterrätt eller handelsregisteravdelningscheferna och biträdande avdelningscheferna vid administrativa avdelningen, varumärkes- och mönsterrättsavdelningen och handelsregisteravdelningen samt byrå- och sektionscheferna vid byråerna i ovan nämnda avdelningar, en byråchef som valts till besvärsnämnden och någon annan statstjänsteman med sådan behörighet som avses i 1 punkten.

Besvärsnämndens medlemmar kallas till sammanträde av ordföranden.

2 §

Föredragande av ärenden vid besvärsnämndens sammanträde är en medlem som ordföranden utser eller någon annan tjänsteman som ordföranden utser.

Föredraganden kan för besvärsnämndens del kräva bemötanden, förklaringar och utlåtanden samt skaffa annan motsvarande utredning som behövs för avgörande av ett ärende.

Besvärsnämndens sekreterare och protokollförare är en tjänsteman som utses av ordföranden.

Protokollet undertecknas av ordföranden och protokollföraren. Om föredraganden är en medlem i besvärsnämnden, undertecknas protokollet av den medlem som föredragit ärendet och av protokollföraren. Protokollet anses vara justerat då det har undertecknats. En expedition undertecknas av ordföranden och föredraganden.

3 §

Om utlåtande av patent- och registerstyrelsen begärs i ett ärende som har avgjorts av besvärsnämnden, skall denna om möjligt ge utlåtande i den sammansättning nämnden hade då avgörandet fattades.

4 §

Skivelser som gäller ändringssökande och andra skivelser skall tillställas besvärsnämnden i tre exemplar.

Om sådana handlingar som nämns i 1 mom. inte har tillställts nämnden i tre exemplar, framställs de kopior som fattas vid behov på partens bekostnad.

5 §

Besvärsnämnden fastställer vid behov en arbetsordning för sig.

6 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.